

BASINDAN YORUMSUZ... BASINDAN YORUMSUZ...

Sanayi daha az elektrik kullanıyor, sokaklar 'kararıyor'

Göngör Uras

(Milliyet Gazetesi, 30 Mart 2005)

Devletin yayımladığı rakamlar doğru ise, 2004 yılında sanayi (2003 yılına göre) yüzde 3.4 oranında daha az elektrik enerjisi kullandı. Sokak aydınlatması için yüzde 18 oranında daha az elektrik yakıldı. Çiftçinin tarımsal sulamada kullandığı elektrik yüzde 9 azaldı...

N'oldu da böyle oldu? Elektrik mi yok da tüketim azaldı? Hayır, elektrik üretiminde 2004 yılında yüzde 6.6 artışı var... Elektrik üretimi yüzde 6.6 oranında arttı ama toplam tüketim artışı yüzde 1.1 oranında gerçekleşti.

Sayın okuyucularım, 2004 yılına ait büyüme rakamları da devletin rakamı, elektrik tüketim rakamları da devletin rakamı. Ya biri yanlış, ya öteki... Ya büyümedik? Ya elektrik kullanımı bu kadar gerilemedi...

Elektrik enerjisi tüketimiyle büyüme arasında doğrudan ilişki vardır. Türkiye ekonomisi yüzde 5 büyürse, elektrik tüketimi yüzde 7-8 oranında artar.

Tarımsal sulamada kullanılan elektrik rakamındaki gerileme doğrudur. Çiftçi elektrik pahalı olduğu için motor çalıştırmıyor. Sulama yapamıyor. Tarımda üretim düşüyor.

Ama sanayide 2004 yılında yüzde 9.4 oranında üretim artışı var. Sanayi elektrik kullanmadan üretim yapamaz. Kullandığı elektrik yüzde 3.4 oranında azalırken acaba sanayi, üretimini nasıl yüzde 9.4 oranında artırdı? Makineler elektrik kullanmadan mı çalışıyor? Yoksa sanayi üretimi denilen üretim el emeği üretimi mi?

Bu çarpık tabloyu TEK'in eski genel müdürlerinden elektrik yüksek mühendisi Behçet Yücel Bey'e sordum, "Olamaz böyle bir şey" diyerek tepki gösterdi.

Kabaca üretim ile tüketim farkını anlattı. 2004 yılında üretilen 149 milyar kilovat saat elektriğin 3.5'i santrallarda, 3.0'u da ıtımda, 9.0'u nakillerde kaybolmuş, 9.0'u kaçak kullanıma gitmiştir. 116 milyar kilovat saat tüketim rakamı doğrudur. Hata var ise 2003 yılı tüketim rakamında fazlalık olabilir, dedi.

Devletin yayımladığı sanayi sektörünün enerji tüketimi rakamına, sanayicilerin kurdukları ve milli sisteme bağımlı enerji tesislerden (bunlara otomotiv üretimi deniliyor)

kullandıkları elektrik miktarı da ekleniyor. Milli sisteme bağımlı olmadan sanayicilerin kendi ürettikleri elektriğin toplam tüketim rakamı içinde yer almaması nedeniyle tüketim rakamının gerilemiş görünüme vermesi olasılığı tartışılabilir.

Sayın okuyucularım, devamlı tekrarlıyorum: Ekonomi döviz fiyatı, faiz ve borsadan ibaret değil. Ekonominin daha sağlıklı ve daha önemli göstergeleri var. Bunlar izlenmezse, bunlar değerlendirilmezse, ekonomide olan biten iyi anlamaz.

Üretim türüne göre elektrik enerjisi üretimi, (GWh)

	2003		2004	
	Miktar	Yüzde	Miktar	Yüzde
Toplam	140.284	100.00	149.608	100.00
Termik	104.899	74.78	103.519	69.19
Rüzgar	61	0.04	55	0.04
Hidrolik	35.324	25.18	46.035	30.77

Kullanım yerlerine göre elektrik tüketimi

	2003		2004	
	Miktar	Pay (%)	Miktar	Pay (%)
Toplam	115.225	100.00	116.561	100.00
Resmi daire	5.017	4.35	5.194	4.46
Sanayi + otoprodüktör	55.292	47.97	53.394	45.81
Ticarethaneleler	12.600	10.93	14.728	12.63
Meskenler	24.924	21.63	26.728	22.93
Tarımsal sulama	3.403	2.95	3.099	2.66
antiyeler	1.382	1.20	1.367	1.17
Sokak aydınlatması	4.570	3.97	3.732	3.20
Diğer + EÜA direkt satı	8.067	7.00	8.319	7.14

Üretici kuruluşlara göre elektrik enerjisi üretimi (GWh) Yıllık

	2003		2004	
	Miktar	Pay (%)	Miktar	Pay (%)
Toplam	140.284	100.00	149.608	100.00
EÜA	54.643	38.95	61.127	40.86
Üretim şirketleri	45.446	32.40	53.485	35.75
Otoprodüktörler	22.931	16.35	22.930	15.32
EÜA'ya bağımlı ortaklık	15.243	10.86	12.067	8.07
Ayrıcalıklı şirketler	2.021	1.44	0	0.00